

[Miljøministeren]

ning for den fremtidige konkrete udformning af politikken og de politiske initiativer.

Organisatorisk må miljøhensyn i større udstrækning og med øget vægt indgå i de enkelte ministeriers arbejde og daglige administration. Herved vil de forskellige ministerier blive inddraget i vurderingen af miljømæssige konsekvenser, og de enkelte ministeriers ansvar bliver derfor tydeliggjort. Dette vil i det lange løb give Miljøministeriet en ændret rolle i et tæt samspil med de øvrige ministerier ved ændringer i lovgivningen og i lovgivningsprocessen. Det nedsatte regeringsudvalg, som jeg er formand for, skal bl.a. tage initiativ til at søge at formidle en sådan proces.

En væsentlig del af den hidtidige miljøindsats har været rettet mod at afbøde virkningerne af vore produktionsmåder samt mod at rydde op efter fortidens synder. Vi kan sige, at vi i øjeblikket befinder os i en overgangsfase, hvor den nødvendige oprydning efter årtiers utilstrækkelig miljøindsats skal erstattes af en mere konsekvent integration af miljøhensyn i samfundslivets mange aktiviteter. Miljømæssige og økonomiske interesser er og skal tilgodeses som ligeværdige og gensidigt afhængige.

Vægten i miljøindsatsen skal i øget omfang forskydes fra fortynding, rensning og deponering til en forebyggende indsats, hvor miljøhensyn integreres i produktionen og i samfundets øvrige processer. Miljøproblemer skal med andre ord så vidt muligt undgås på forhånd.

I dette arbejde må vi gøre op med den tankegang, at øget hensyntagen til miljø- og ressourceforhold udgør en trussel mod vor nuværende livsform. Det er det omvendte, der er tilfældet. Dagens livsform er på mange punkter en trussel mod miljø og natur og hermed i sidste ende en trussel mod os selv. Forvaltningen af vort forbrug af naturressourcer må derfor ske under hensyntagen til basale økologiske kredsløb.

For ikkefornybare ressourcer må vi i stigende omfang finde substitutionsprodukter. Sjældne eller sårbare ressourcer må beskyttes. Dette gælder f.eks. en række råstoffer, genetiske ressourcer og grundvandet. For så vidt angår fornybare ressourcer må vi ikke høste mere, end vi sår. Denne indlysende konstatering har allerede vundet indpas i fiskeripolitikken, hvor den biologiske rådgivning og kvoteordningen er blevet et centralt element. Tankegangen gælder endvidere i skovpolitikken.

Vores livsform på en lang række andre punkter bør også på forskellig vis omlægges og omstilles. Det er der overhovedet ingen tvivl om. Meget af det, vi gør som enkeltpersoner, både privat og på vores arbejdspladser, gør vi uden omtanke for de afledede konsekvenser – meget ofte fordi vi ikke ved, hvad det er, der sker, og fordi det, vi foretager os, ikke umiddelbart er synligt i miljøet. Derfor glemmer vi tit at tænke på det. Det gælder, når vi overforbruger eller sløser med energi, og når vi transporterer os selv på en for samfundet og for helheden uhenigtsmæssig måde. Med andre ord: Det er en omstillingsproces, vi skal i gang med, og noget af det har vi allerede taget fat på. Jeg skal her komme med nogle eksempler inden for miljøområdet.

For det første: Den første redegørelse om mål og midler i miljøpolitikken, som jeg på regeringens vegne forelagde i oktober måned sidste år, indeholdt en 6-dobling i forhold til den tidligere regerings udspil med hensyn til indsatsen for renere teknologi og genanvendelse samt en 50 pct.s forøgelse af midlerne til naturgenopretning og lign. Indsatsen vil løbende blive vurderet i form af årlige redegørelser.

For det andet: Forslaget til handlingsplan for reduktion af CFC i Danmark, som Miljø- og Planlægningsudvalget modtog i november.

For det tredje: CFC-afgiften, som yderligere vil medvirke til at begrænse udslippet af ozonnedbrydende stoffer i atmosfæren.

For det fjerde: Kemikalielovsforslaget, som Folketinget behandlede i sidste uge, og som tager sigte på at løse miljøproblemerne ved hjælp af renere teknologi. Hovedsigtet med forslaget er som bekendt, at farlige eller miljømæssigt betænkelige stoffer i videst muligt omfang skal erstattes af mindre farlige eller mindre betænkelige stoffer ud fra en grundtanke om, at kemiske stoffer skal vurderes på grundlag af hele det kredsløb, de gennemløber fra fremstilling over anvendelse og opbevaring til den endelige bortskaffelse ved forbrænding eller deponering. Endelig giver lovforslaget også mulighed for, at vi kan indføre en særlig positiv miljømærkeordning, der kan give forbrugerne bedre information om produkters og varers miljømæssige egenskaber.

For det femte: Det netop fremsatte VVM-forslag, vurdering af virkninger på miljøet, giver også nogle miljømæssige konsekvensvurderin-